

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
ЖЕШУВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
УНІВЕРСИТЕТ ПРИКЛАДНИХ НАУК
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА
ПЛЕЦЬКОГО В ОСВЕНЦІМІ

A K A D E M I A
NAUK STOSOWANYCH
w ELBLĄGU

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ: ІННОВАЦІЇ, ВИКЛИКИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Збірник тез доповідей за матеріалами
Міжнародної науково-практичної конференції

Мукачево
15 березня 2024 року

УДК 37.013:005.332.2:001.895(043.2)

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 2 від «20» березня 2024 р.)*

A43

Актуальні проблеми розвитку педагогічної освіти: інновації, виклики, перспективи: збірник тез доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції (15 березня 2024 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2024. 313 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми розвитку педагогічної освіти: інновації, виклики, перспективи». Учасниками конференції розглянуто інноваційні технології у навчанні, викладанні англійської мови та зарубіжної літератури, інтегроване та адаптоване навчання здобувачів освіти, психолого-педагогічні проблеми викладання, навчання та виховання, професійний розвиток майбутнього фахівця, мовна політика та міжнародна співпраця в освіті та науці.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Теличко Н.В. – д-р пед. наук, професор;

Розман І.І. – д-р пед. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, професор;

Бопко І.З. – канд. пед. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

© Мукачівський державний університет, 2024

РОЗДІЛ 3. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ, НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ

педагогічних особливостей здобувачів освіти; створення атмосфери творчої співпраці й взаєморозуміння на заняттях, що стимулює обмін думками; використання сучасних педагогічних методів [3].

Список використаних джерел

1. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція). 2016 р. URL: <http://mediaosvita.org.ua/book/kontseptsiya-vprovadzhennya-mediaosvity>.
2. Громадянська освіта: Навчальна програма інтегрованого курсу для 10 класів загальноосвітніх навчальних закладів: Наказ Міністерства освіти і науки від 27 жовтня 2017 р. № 1407. URL: <https://mon.gov.ua/.../program-hromadyanska-osvita-24.11.2017.doc>.
3. Формування медіаграмотності на уроках суспільствознавчих дисциплін (з досвіду роботи вчителів історії, правознавства та громадянської освіти Кіровоградщини). Методичні розробки для вчителів історії, правознавства та громадянської освіти. URL: [file:///C:/Users/user/Downloads/149%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/user/Downloads/149%20(1).pdf)

УДК 373.091.21(477)

Г. А. ЄРМОЛЬЧЕВ

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
групи ПО-1м, спеціальності 013 Початкова освіта

Л. М. ФЕНЧАК

кандидат педагогічних наук, доцент,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна

ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЯК ВАЖЛИВА УМОВА ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ НУШ

Одною з ключових компонентів Нової української школи є особистісно-орієнтована модель освіти, заснована на ідеях дитиноцентризму, яка передбачає максимальне наближення навчання й виховання конкретної дитини до її здібностей [2]. На таку відмінність між традиційною та гуманізованою освітою, звертали увагу такі дослідники, як О.Я. Савченко [3]. Вона зазначала, що за традиційної системи освіти досвід учня сприймається як такий, що не відповідає вимогам шкільного навчання, тоді як за гуманізованої освіти він розглядається як контекст учіння. Наприклад, повинні заохочуватися ініціативність, фантазія, вираження почуттів, життєвих уявлень, нагромаджених поза школою. Кожен учень прагне розкрити свій особистий потенціал, що дала йому природа, і треба лише допомогти йому, створивши необхідні умови. Найважливішими ознаками особистісно-орієнтованого навчання академік О. Я. Савченко вважає багатоваріативність методик і технологій, уміння організувати навчання одночасно на різних рівнях складності, утвердження всіма засобами цінності емоційного благополуччя, позитивного ставлення до світу, тобто внутрішньої мотивації [3].

Навчання на засадах особистісно зорієнтованого підходу включає формування в учнів позитивної навчальної мотивації, наполегливості й бажання оволодіти відповідними вміннями, навичками, досвідом. [1]. Особистісно-орієнтоване навчання впроваджується на основі індивідуального та

РОЗДІЛ 3. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ, НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ

диференційованого підходів. Індивідуальний підхід є необхідною умовою успішного педагогічного процесу і ґрунтується на знанні й урахуванні вчителем індивідуальних особливостей учнів, їх нахилів та інтересів. Диференційований підхід – це особливий підхід педагога до різних груп або до окремих учнів, що полягає в організації з ними на основі різної за змістом, обсягом і складністю роботи. Учні поділяються на групи і вчитель під час уроку періодично працює з тією групою, яка потребує його найбільшої допомоги.

За реалізації особистісно зорієнтованого підходу на уроці змінюється формат взаємодії вчителя й учня, що набуває суб'єкт-суб'єктної спрямованості, фасилітативної (партнерської) регуляції співпраці. Учитель виступає фасилітатором, координатором, а учень - активним учасником, співдіячем, співтворцем, суб'єктом освітнього процесу, який самостійно вибирає зміст уроку, мету й форми опрацювання навчального матеріалу, оволодіває діяльними вміннями, цільовизначенням, плануванням, рефлексією [3].

Професійні умови організації особистісно-орієнтованого навчання, які розглядаються нами в контексті психолого-педагогічних умов, передбачають спеціальну підготовку вчителя до впровадження особистісно орієнтованих технологій навчання та виховання, що включає не тільки знання свого предмету, досконале володіння сучасною методикою викладання, але й знання, вміння та навички реалізації особистісно орієнтованого навчання, вміння слідкувати за розвитком кожного учня, створювати умови для розкриття його особистісного потенціалу [4].

Таким чином, особистісно-орієнтований підхід передбачає не формування особистості із заданими властивостями, а створення умов для повноцінного прояву і відповідно розвитку особистісних функцій суб'єктів освітнього процесу. Особистісний підхід як напрямок діяльності педагога – це базова ціннісна орієнтація педагога, яка визначає його позицію у взаємодії з кожною дитиною в колективі, виявленні, розкритті їх можливостей, становленні самосвідомості, в здійсненні особистісно-значущих і суспільно прийнятних способів самовизначення, самореалізації та самоствердження.

Список використаних джерел

1. Васьків Ю. Особистісно зорієнтоване навчання – нова освітня парадигма. Сучасні педагогічні технології: Навчально-методичний посібник. Київ, 2016. С.63 – 64.
2. Савка О. Особистісно орієнтоване навчання в початкових класах . *Початкова освіта*. 2015. № 20 (404). С.9 – 18.
3. Савченко О.Я. Особистісно орієнтовне спілкування. Навчання і виховання учнів 3 класу. К.: Початкова школа. 2004. – С. 12-18.
4. Яценко С. Особистісно орієнтоване навчання: теоретичний та прикладний аспекти. *Проблеми освіти: Наук-метод. зб.* Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України. Київ, 2015. Вип. 85. С. 231–237.

ЯК ВАЖЛИВА УМОВА ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ НУШ.....	183
ЄФРЕМОВА О. В. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ДИТЯЧИХ СТОМАТОЛОГІВ.....	185
ЖИЖАНОВ О. Ю. АКТУАЛІТЕТИ ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ НА УРОКАХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	186
ЖОРЕК-BIZOŃ MAŁGORZATA LANGUAGE AND SOCIAL BEHAVIOUR.....	188
КОСТЮ С. Й., АЛМАШІ С. І. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ГНУЧКОСТІ, АДАПТИВНОСТІ ТА ІННОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ ДО ВИКЛАДАННЯ ТА ВИХОВАННЯ.....	190
КОТУБЕЙ В. Ф., ПОРИНЕЦЬ Є. В. КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ЯК ПСИХОЛОГО - ПЕДАГОГІЧНА СКЛАДОВА СУЧАСНОСТІ.....	192
ЛЕВКО М. І. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА ВИЩОГО ВІЙСЬКОВОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.....	194
LULEK BARBARA THE USE OF INTERACTIVE TECHNOLOGIES IN THE EDUCATION OF JUNIOR SCHOOLCHILDREN: ADVANTAGES AND CHALLENGES	196
МАСЛОВА М. М. ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ЦІННОСТІ ЄВРОПИ В УКРАЇНСЬКІЙ ОСВІТІ.....	197
МІХЕСЬВА Л. В., ЧОРНИЙ С. В. ШКІЛЬНИЙ БУЛІНГ ЯК РІЗНОВИД СУСПІЛЬНОЇ АГРЕСІЇ.....	199
МОРГУН А. В., ПЕТРОВА А. В. ПРОБЛЕМА ЧИТАННЯ В АСПЕКТИ СОЦІОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	201
NECHERDA V. B. DEVELOPMENT OF PUPIL'S ASSERTIVENESS AS A PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL PROBLEM.....	203
NOWAK J. KONDYCJA PSYCHOSPOŁECZNA UCZNIÓW KLAS VI-VII SZKÓŁ PODSTAWOWYCH - RAPORT Z BADAŃ.....	205
POŁOK KRZYSZTOF ETHNOLINGUISTICS OR CULTURAL LINGUISTICS: CORRELATIVE ASPECTS.....	207
РОГУЛЬСЬКА О. О. АУДІЮВАННЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ЗАСІБ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ; ВИДИ АУДІЮВАННЯ.....	208
SOROKOSZ IRENA DYSKALKULIA - SPECYFICZNE TRUDNOŚCI U UCZENIU SIĘ MATEMATYKI	210
UBERMAN MARTA DEVELOPMENT OF CREATIVE SKILLS IN YOUNGER SCHOOLSCHOOL CHILDREN: PEDAGOGICAL STRATEGIES AND METHODS.....	212
ФЕДОРОВИЧ А. В. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК ОСНОВА НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ.....	214
ФЕДЮНІНА О. І. ВПЛИВ ТЕЛЕВІЗІЙНОЇ РЕКЛАМИ НА СОЦІАЛІЗАЦІЮ ДІТЕЙ У ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ: АНАЛІЗ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	216
FERUGA KRZYSZTOF FORMATION OF VALUE ORIENTATIONS IN UNIVERSITY STUDENTS.....	218
ХОМА О. М. РОЗВИТОК ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	220
ЧІРІ СТЕФАНІЯ, ГРЕГІРЧАК Д.Б. ДО ПИТАННЯ СІМЕЙНОГО ВИХОВАННЯ.....	222

РОЗДІЛ 4. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

АНЩЕНКО В. О. КОУЧИНГ ЯК ІННОВАЦІЙНА ПЕДАГОГІЧНА ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ-ПЕНІТЕНЦІАРИСТІВ.....	225
ANTALOVTSI VIKTORIJA DEFINING THE TERM "READING TECHNIQUE" IN TEACHING FOREIGN LANGUAGE READING.....	227

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>